

лой и за свѣщи и за сапунъ, безъ да знае, че лой-тъ е съставенъ отъ двѣ нѣчта, отъ кои-то едно-то става само за свѣщи а друго-то само за сапунъ, нъ той това освѣнь че не знае, нъ нито може пакъ и да го раздѣли; още: кога вари сапунъ, той туря въ лоя и лугъ (пепеливъ водъ), варъ (кыречъ) и соль, нъ безъ да знае, че и тыя три нѣчта сж съединены отъ по нѣколко нѣчта, та спорядъ това да знае точно отъ кое каквъ мѣрж да земе за смѣшеніе-то, отъ кое-то ще прави сапунъ, още и съ каквъ топлинж трѣбва да вари тѣж смѣсь, та да сполучи въ небета си; нъ ако нѣкой пжть прѣкара мѣржж-тж или тури по-малко отъ нѣкое отъ горни-тѣ, таму ся побръка небетъ-тъ, той отдава това на „злы очн“ и на „уроки“ а не на свое-то незнаніе. Това сжще можемъ каза и за боджѣа, кога му ся побръка боя, така и на овчяръ кога му ся прѣсѣче или вкысне млѣко, както и на винарь — вино, тѣ ся чюдять и мажтъ, нъ нито можтъ да познажтъ причинж-тж на побръкваніе-то, нито пакъ можтъ нѣкакъ да си помогжтъ въ такъвъ случай; зашто-то не сж учили науки Физикж и Хыміж, кои-то учять и приказвать за тыя работы, коя какъ да ся работи по-лесно и по добрѣ, па и безъ побръкваніе. — Нашій земледѣлецъ: орачь, лозаръ или градинарь работи земжж-тж, сѣе сѣмена или разсады, нъ безъ да познава кож земж каква е и за што е по-сгодна да ся употрѣби, или какъ трѣбва да ся тори, още и съ что, както и коя земя колко трѣбва да ся работи повече или по-малко; така сжще не отбира и отъ сѣмяна-та кое какво е и кое гдѣ и какъ бы станжло по-добрѣ, а вси-чко това быва у тѣхъ, зашто-то не сж учили въ училище-то Ботаникж или наукж за растенія-та още и наукж за Земледѣліе, нъ карать вси-чко на „прѣумицж“ — както видѣли отъ дѣда и бабж.

4) Въ училище-то ся учи чловѣкъ да знае за вси-чкы сто-кы было ржкодѣлія или земны произведенія кое какво е, кое гдѣ излиза, кое какъ и гдѣ ся работи еще какъ и на кой начинъ ся добыва то по-износно, какъ и гдѣ може ся купи или продѣ то по-добрѣ; въ училище-то ся казва еще, че съ-единеніе-то прави силж-тж, и че колко-то силж употрѣби чловѣкъ за въ еднж работж, толко по-вече и ползж ще има отъ неж, за примѣръ: еднжъ часовникъ (сахать), за кой-то каз-вать, че ся състон отъ 102 различни чясти, ако да го работи